

MINDRE MEDDELELSER

En mindebog om H. Chr. C. Mortensen.

Det er i år, 1949, 50 år siden den danske ornitholog, afdøde overlærer H. CHR. C. MORTENSEN i Viborg, påbegyndte den ringmærkningsmetode, der har haft så overordentlig stor betydning for alle moderne studier over trækfuglenes vandringer. Foreningen har allerede markeret det halvt hundrede år, der er forløbet, ved at afholde et møde, 26. april d. å., der særlig var viet H. CHR. C. MORTENSEN, idet der blev holdt foredrag om hans liv og virksomhed og om ringmærkningsarbejdet såvel herhjemme som i Grønland. Foreningen har imidlertid anset det for ønskeligt, navnlig for overfor udlandet at slå fast, at det var en dansker, der iværksatte ringmærkningen på videnskabeligt grundlag, yderligere at udsende et mindeskrift om denne danske fugleforsker. Nu er det, takket være et betydeligt økonomisk tilskud fra RASK-ØRSTED FONDET og velvillig interesse fra EJNAR MUNKSGAARDS forlag, blevet muligt at udgive et sådant mindeskrift. Bogen, der af hensyn til udlandet, fremkommer på engelsk, indeholder foruden en biografi samt lige ornithologiske arbejder, forfattet af Mortensen, der har tilknytning til hans ringmærkningsmetode. Bogen, der udgives af Dansk Ornithologisk Forening under redaktion af dr. POUL JESPERSEN og dr. Å. VEDEL TÅNING, vil blive udsendt i slutningen af året.

D. O. F.s Bestyrelse.

Tinksmed (*Tringa glareola* L.) på Bornholm.

Under et besøg i Ølene 24. maj 1949 konstaterede undertegnede 2 par af Tinksmed. Fuglene opførte sig som ynglefugle; men det lykkedes mig ikke at finde nogen rede.

BERNT LØPPENTHIN.

Storskråper (*Puffinus gravis* (O'Reilly)) i Skagerak.

Ifølge meddelelse fra T. M. GULLICK (British Birds, 22, 1949, p. 250) iagttoges 5 Storskråper 10. juni 1948 i Skagerak, nærmere betegnet ca. 75 km nordvest for Hirtshals. Vejret var klart og stille.

LØPP.

**Sort Rødstjert (*Phoenicurus ochruros gibraltariensis* (Gm.))
i Nykøbing F.**

Til de første sensationelle ornithologiske oplevelser, jeg havde som dreng, hører fundet af Sort Rødstjerts rede den 27. maj 1902. I et skur ved sukkerfabrikken i Nykøbing F. så en kammerat og jeg en mærkelig, mørk fugl med rustrød hale fodre unger i en simpel rede, der lå på en bjælke oppe under taget.

For at få opklaret, hvad det var for en mærkelig fugl, fik jeg fat i "Kjærbølling", som jeg havde til låns fra skolen, og jeg kunne da snart meddele min ældre, erfarne ven R. JUL. OLSEN, at jeg havde fundet rede af "Sortbrystet Sanger". Olsen stillede sig lidt tvivlende; men da han selv havde været med ude og se fuglen, blev fundet meddelt WINGE (se V. WEIBÜLL: Om sort Rødstjert i Danmark, D. O. F. T. 2, 1907, p. 107).

Fuglen har åbenbart været ved sukkerfabrikken hele tiden siden. I alt fald viste det sig, da jeg den 8. juni 1949 under et besøg i Nykøbing kom derud, at et par fløj om på det gamle sted. Skuret var ganske vist borte, men stedet, hvor fuglene holdt til ved fabrikken og et jernbanespor, der gik igennem, var næppe mere end 50 m fra ynglestedet i 1902.

C. A. RASMUSSEN.

Ny forekomst af Græshoppesanger (*Locustella naevia* (L.)).

Græshoppesanger set og hørt ved Klobstockegen på Prinsessestien i Lyngby Åmose søndag den 29. maj 1949 kl. 7.00. Den sad i lav højde over jorden og sang i en busk. Kun eet eksemplar. Rede fandtes ikke.

OLE GEERTZ-HANSEN. TORBEN RODE. FINN BREITENSTEIN.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus* (L.)) i Søborg Mose.

Søndag d. 2. september, ca. kl. 10, så jeg og min ledsager en stor flok Viber lette fra Søborg Mose. Pludselig opdagede vi en Fiskeørn midt i flokken. Fiskeørnen lod som om den slet ikke så de skrigende Viber. Pludselig lavede den nogle mærkelige bevægelser med vingerne og kom på den måde nærmere vandet, og til sidst slog den næsten vingerne helt sammen og for ned i vandet. Vandet stod om fuglen, så at den næsten

var væk, men den var hurtig oppe igen. Dette gentog sig to gange, men vi kunne dog ikke se nogen fisk i kløerne hos den. Pludselig dykkede den igen, men bag en sivholm, så vi ikke kunne se den. Et øjeblik senere kom den op med en glinsende fisk i kløerne og fløj så bort mod nogle høje træer, hvor den muligvis fortærede fisken. Fiskeørnen er sidst set i Søborg Mose d. 15. september 1944. (Efter S. KAULBERG: Søborg Mose).

MOGENS DAM.

Sommer-iagttagelse af Snespurv (*Plectrophenax nivalis* (L.)).

Den 8. juli 1949 iagttog jeg på den gamle fyrbakke nord for Skagen en Snespurv (*Plectrophenax nivalis*) i yngledragt. Fuglen gjorde indtryk af at befinde sig særdeles godt, men var noget urolig og blev kun iagttaget den samme dag.

SVEND KAULBERG.

Et par Piroler (*Oriolus oriolus* (L.)) i Klampenborg.

Om morgenen d. 1. 6. 1949 blev jeg kl. 6½ vækket af Piro- lens karakteristiske fløjten lige uden for mit sovekammer- vindue. Da jeg forsigtigt kiggede ud af vinduet, så jeg to Piroler, en han og en hun, flyve op fra en hæk kun 1,5 meter fra mit vindue. Endnu 10 minutter senere kunde jeg høre hannens stemme, som den ustandseligt lod høre, i haverne øst for mit hus. Om morgenen d. 11. juni kl. 3²⁰ hørte jeg atter Pirolen. Denne gang fjernede den sig i løbet af ca. 1 minut.

MOGENS HØJGAARD.

Lige udfløjen unge af Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata* (Pall.)) fanger insekter.

Da jeg d. 6. juli 1949 gik en tur i Charlottenlund Skov, bemærkede jeg på en af gangstierne en lige udflojet Grå Fluesnapper, som fangede insekter. Dens kuldsøskende befandt sig højt oppe i bøgenes kroner, hvor jeg kunne høre, at de gamle madede dem hyppigt. Den enlige unge, derimod, fik kun det, den selv fangede, men det var til gengæld heller ikke lidt, da det vrimlede med myg (Chironomider); disse fløj dels lavt hen over jorden, sad dels i stort tal på denne, og fugleungen var ustandseligt på færde, ikke alene med at æde dem, der sad på jorden, men også med på helt rutineret vis at snappe

de flyvende. En gang fløj den også op og snappede en myg, som havde sat sig på mig. Jeg må fremhæve, at jeg hele tiden var så tæt på fuglen, at jeg kunne konstatere, at dens jagt gav udbytte. Samtidig med at ungen jagede, udstødte den hele tiden ungeskriget. Efter at have iagttaget den en halv time, forlod jeg den. En time senere opsøgte jeg den atter, og den var da flyttet ca. 50 m hen ad stien til en bænk, hvor det ligeledes vrimlede med myg. Den blev stadig ikke, i den halve time jeg observerede den, madet af de gamle, men den var stadig i god kondition. Dagen efter ledte jeg forgæves efter ungen.

På baggrund af en iagttagelse jeg for et par år siden gjorde over nogle grå fluesnapperunger, der blev madet ca. 19 dage, efter at de havde forladt reden, forekom denne iagttagelse af en lige udføjende unge, som spiser selv, at have en vis interesse. Ellers forekommer det mig, at "glemte", stumphalede unger af andre småfugle, f. eks. mejser, aldrig selv prøver at skaffe sig føden, men går til grunde af sult i løbet af nogle få timer. Formodentlig er det den overvældende føderigehed, der har udløst ædeinstinktet hos denne fluesnapperunge.

MOGENS HØJGAARD.

ANMELDELSER

FR. HAVERSCHMIDT: *The Life of the White Stork*. (96 pp., 4 kort, 38 fotografier, taget af forf.) — E. J. BRILL, Leiden 1949. Pris: Fl. 5.75.

En smuk og godt illustreret bog om den Hvide Stork. Forf. har studeret emnet i mange år, indtil han kort efter 2. Verdenskrig forlod Holland for at bosætte sig i Hollandsk Guyana. Teksten er delt i 3 hovedafsnit, hver med sin fyldige litteraturliste. I første kapitel omtales artens udbredelse samt forskydninger i Storkenes antal i de egne, hvor tællinger har været foretaget. I andet kapitel behandles Storkenes ankomst i forskellige områder, yngleforsøgene og ernæringsbiologien, i tredje kapitel trækkes. Bogen giver en god oversigt over Storkens biologi; men hvad angår danske forhold, kunde vi her nok have ønsket, at forf. havde følt os lidt nærmere på tænderne, inden bogen gik i trykken. Han skriver således (p. 3): "In Denmark it is still commonly breeding all over the country as well in Jutland as on most of its larger islands". Dette hører jo efterhånden fjern fortid til, og da ref. (p. 47) læste: "Accidentally even newly born goats... were found in a nest", fik han unægtelig mistanke om, at der burde have stået "small pikes" i stedet. I kilden (SKOVGAARD, *Danske Fugle*, 1920, p. 2) tales der da også om "1-2 Punds Gedder" og